

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

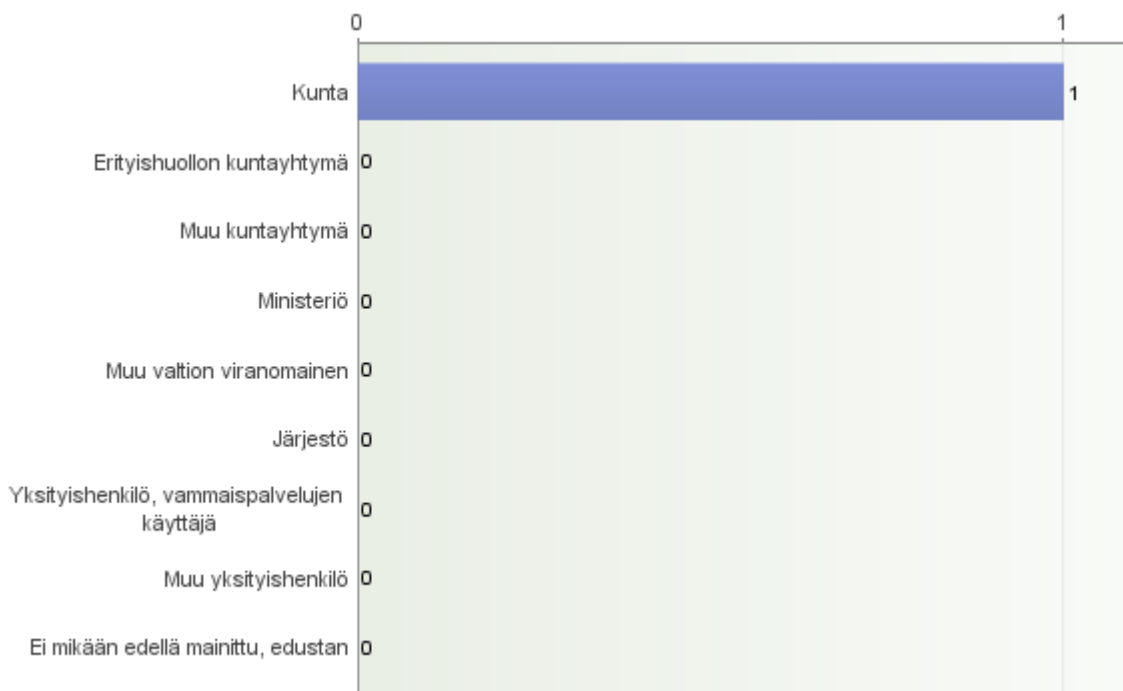
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Timo	Turunen	timo.turunen@riihimaki.fi	Riihimäen kaupunki sosiaali- ja terveystoimi	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

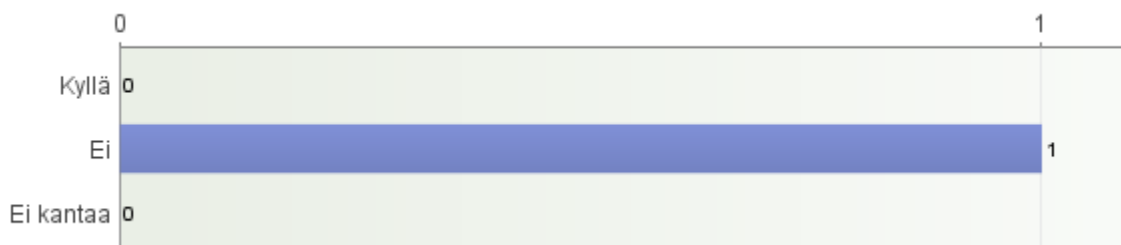
4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 1 § 4 mom. yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 3 mainitaan viimeisessä kappaleessa erikseen vammaiset lapset ja nuoret, mikä on lähtökohtaisesti hyvä asia. Samassa kappaleessa mainitaan myös oikeus turvalliseen kasvu-ympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä asumiseen oman perheen kanssa tai muussa lapsen tai nuoren edun mukaisessa, turvallisessa kasvu-ympäristössä. Myöhemmin yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 7 on määritelty sosiaalihuoltolain ja ehdotetun lain mukaisten palvelujen eroa. Edellä mainittua 1 § 4 mom. on perustelutekstin valossa mahdollista tulkita siten, että vammaisen lapsen ja nuorten turvallisen, tasapainoisen jne. kasvu-ympäristön turvaaminen tulee ensisijaisesti toteuttaa ehdotetun lain nojalla. Toisin sanoen vammaisten lasten ja nuorten osalta sovellettaisiin ensisijaisesti vammaispalvelulakia ja toissijaisesti lastensuojelulakia. Tämä ei kuitenkaan liene lainsäätäjän tarkoitus. Osallisuuden ja osallistumisen käsitteitä olisi hyvä täsmentää.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

*Onko raja-
aus selkeä?*

Vastaajien määrä: 1

7. Onko raja- aus tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos jättää edelleen paljon tulkinnanvaraa siihen, mikä on korkea ikä ja mikä on korkean iän myötä alkanut, lisääntynyt tai pahentunut sairaus.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

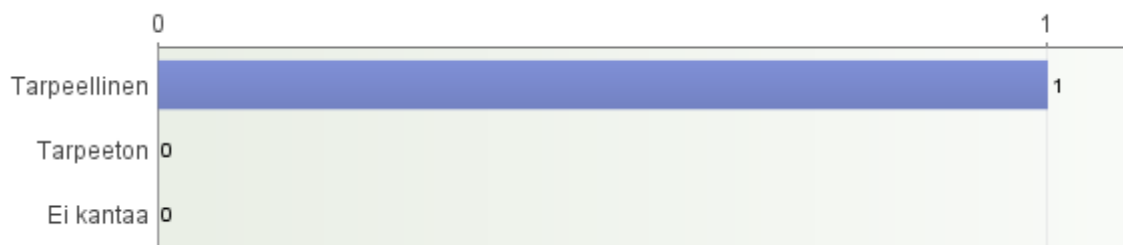
10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

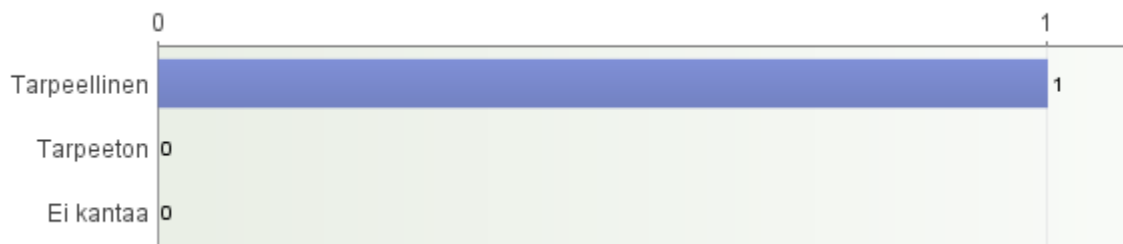
11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

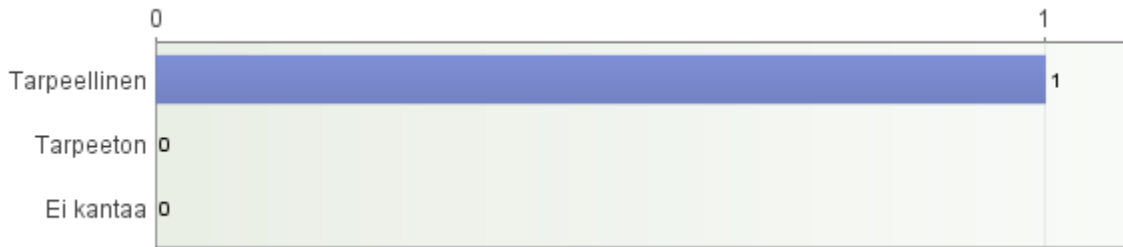
13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksenteko tulee vaatimaan lisää osaamista ja resursseja.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalihuoltolain erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun asiakkaan määritelmä on tulkinnanvarainen ja epäselvä vammaispalvelun asiakkaiden kohdalla.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Yhteensä	3	1	0	4	1,25

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalihuoltolain erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan määritelmä tarvitsee tarkennusta vammaispalvelun asiakkaiden kohdalla.
 ” Maakunnan vastuulla on huolehtia siitä, että vammaisen henkilön ja tarvittaessa hänen perheensä tarpeen mukaiset eri lakeihin perustuvat palvelut muodostavat tämän lain tarkoitusta toteuttavan yhteensovitettun kokonaisuuden. Palvelukokonaisuudesta on tarvittaessa tehtävä päätös noudattaen, mitä sosiaalihuoltolain 46 §:ssä säädetään”. Tulisi täsmentää, milloin sosiaalihuoltolain 46§:ssä tarkoitettut hoidon ja huolenpidon turvaavat päätökset on tehtävä.
 Maakunnan ja kunnan välinen yhteistyö vammaispalveluiden järjestämisessä vaatii täsmentämistä: Kuinka kunnat veloitetaan huomioimaan vammaispalveluiden asiakkaat?

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan oikeus valmennukseen ja tukeen sekä valmennuksen ja tuen sisältö on vaikeasti määriteltävissä. Tällaisenaan on todennäköistä, että hakijoita tulee olemaan paljon. Lisäksi on vaarana, että sosiaalihuolto joutuu vastaamaan tehtävistä, jotka kuuluvat näkemyksemme mukaan terveydenhuoltoon (esim. neuropsykologinen kuntoutus/valmennus).

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Kohdan 2 osallisuus-käsite vaatii täsmentämistä. Mikä on osallisuutta edistävän toiminnan ja sosiaalisen osallistumisen ero henkilökohtaisen avun näkökulmasta?

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Jos henkilökohtaista apua yhdistetään esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaiseen kotihoitoon, onko ajatus, että kotihoidosta peritään asiakasmaksu?

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

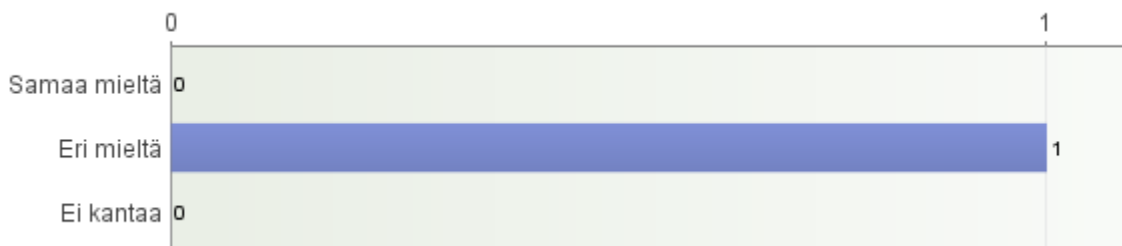
31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Jää epäselväksi, mitä ovat vammaispalvelulain mukaiset asumisen tuki ja palvelut. Tarkoittaako sosiaalihuoltolain ensisijaisuus sitä, että sosiaalihuoltolain perusteella järjestetystä palvelusta peritään asiakasmaksu?
Tarkoittaako 12 §, että jatkossa kaikki asuminen palveluasumisyksikössä on sosiaalihuoltolain mukaista palvelua?
12§ vammaispalvelulain mukaiset asumisen tuen palvelut vaativat tarkennusta.

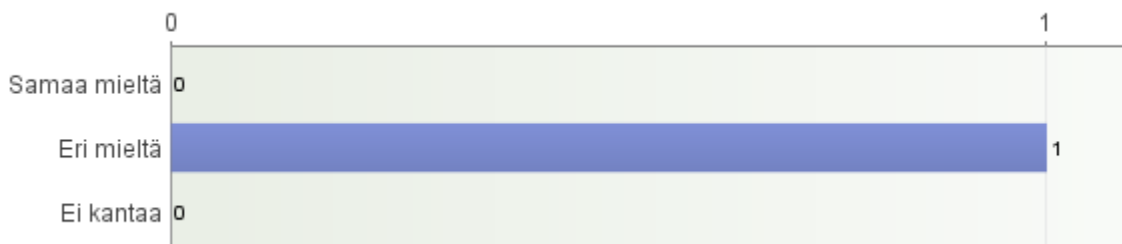
32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Tilapäishoidosta pitää voida päättää vammaispalvelulain perusteella. Pitkäaikainen asuminen erossa vanhemmista tai huoltajista tulee toteuttaa lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti. Vammaisella lapsella on oltava oikeus lastensuojeluun.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

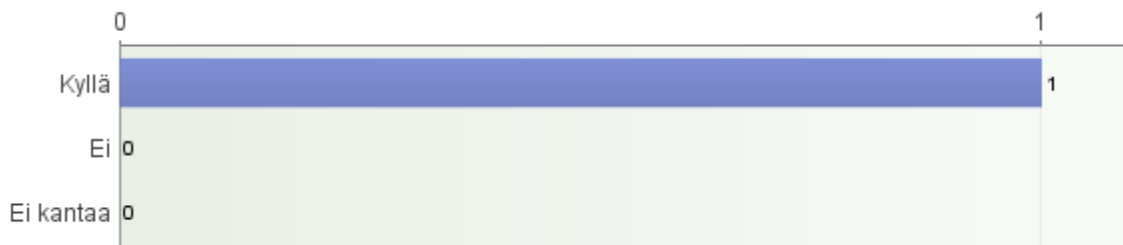

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivähoito sekä koulujen lomien aikainen hoito tulisi säätää kuntien tehtäväksi, koska varhaiskasvatus ja opetus jäävät maakuntaudistuksessa kuntien järjestämisvastuulle.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

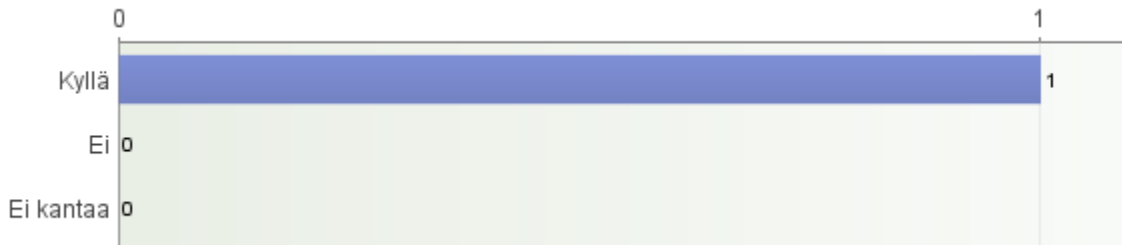
46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miten määritellään osallisuutta edistävä toiminta?

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisille henkilöille sosiaalihoitolain perusteella järjestettyjen palveluiden asiakasmaksuja olisi syytä tarkentaa

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- On oletettavaa, että vammaispalveluiden kustannukset tulevat nousemaan enemmän kuin valmisteluaineistossa on ennakoitu. Etenkin vanhuspalvelulain ja vammaispalvelulain välinen suhde sekä valmennus ja tuki tulevat tällaisinaan lisäämään kustannuksia.